

Vergaderjaar 2004–2005

30 105 VIII

Wijziging van de begrotingsstaat van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2005 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

A. ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING BIJ HET WETSVOORSTEL

Wetsartikelen 1 en 2 (uitgaven/verplichtingen en ontvangsten)

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om de begrotingsstaat van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor het jaar 2005 te wijzigen.

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
M. J. A. van der Hoeven

B. TOELICHTING OP DE SUPPLETORE BEGROTING

1. Algemene toelichting

1.1 Inleiding

In deze 1e suppletore begroting van OCW zijn de effecten van de besluiten van het Kabinet over de Voorjaarsnota verwerkt. Als gevolg van de besluitvorming wordt in de OCW-begroting in 2005 een uitgavenpeil van circa € 27,3 miljard geraamd.

Deze toelichting bij de 1e suppletore begroting is als volgt opgebouwd:

- Wijzigingen in de begroting 2005 (paragraaf 1.2);
- Wijzigingen in de onderwijsdeelname (paragraaf 1.3);
- Uitdeling van de loon- en prijsbijstelling (paragraaf 1.4).

Daarna volgt een overzicht van de wijzigingen in de OCW-begroting per artikel in paragraaf 2.

1.2 Wijzigingen in de begroting 2005

In de 1e suppletore begroting 2005 is de OCW-begroting per saldo generaal verhoogd met € 105,5 miljoen. Onderstaande tabel laat zien welke posten dit betreft. Na de tabel volgt een verdere toelichting. Tot slot van dit hoofdstuk worden nog twee OCW-brede verdelingen toegelicht.

	2005
Leerlingen- en studentenaantallen	84,3
Dekking tekort vervangingsfonds	45,0
Dekking tekort participatiefonds (ID-banen)	14,0
Studiefinanciering	- 52,6
Collectie Ritman	9,4
Restitutie oorlogskunst (commissie Ekkart)	2,0
Archiefselectie/depot	1,6
Overig (o.a. intertemporele compensatie)	- 69,8
Subtotaal	33,9
Eindejaarsmarge 2004/2005	74,4
Asielzoekers	- 2,8
Totale generale bijdrage	105,5
Maximale plafond leenfaciliteit CFI	10,0
Maximale plafond leenfaciliteit RAD	1,7

Leerlingen- en studentenaantallen

De begroting van OCW wordt in 2005 verhoogd met € 84,3 mln. In paragraaf 1.3 wordt dit nader toegelicht.

Tekort vervangingsfonds

Het Vervangingsfonds heeft momenteel onvoldoende middelen om vervanging van leraren op te vangen. Dit werd veroorzaakt door procentueel toenemende vervanging van leraren (mogelijk geworden door het gedaalde lerarentekort) onder gelijktijdige daling van de inkomsten van het Fonds. Het tekort wordt nu gecompenseerd. Hiermee stijgt de vervangingsgraad in het Primair en Voortgezet Onderwijs.

Participatiefonds

De komende jaren daalt naar verwachting het aantal I/D-banen in het

onderwijs. De kosten van de werkloosheidsuitkeringen worden gedragen door het Participatiefonds, waar een tekort ontstaat. Dit wordt gecompenseerd.

Studiefinanciering

Het betreft hier onder meer een herberekening van de effecten van de prestatiebeurs BOL, en de meerjarige doorwerking van de realisaties over 2004. Hierdoor ontstaat ruimte op de OCW-begroting om onder andere de meeruitgaven voor het vervangingsfonds op te vangen.

Collectie Ritman

Dit betreft een generale compensatie ter verwerving van de collectie Ritman.

Restitutie oorlogskunst (commissie Ekkart)

Deze collectie is WBC beschermd maar dreigde naar het buitenland te verdwijnen. Verder zullen n.a.v. de commissie Ekkart kunstwerken uit de Tweede Wereldoorlog worden gerestitueerd aan de oorspronkelijke eigenaren.

Archiefselectie/depot

Voor het wegwerken van achterstanden bij beheer van 130 km archief bij verschillende departementen wordt OCW generaal gecompenseerd wegens haar coördinerende rol.

Overig (o.a. intertemporele compensatie)

Deze post betreft een saldo van verschillende mutaties bij o.a. primair onderwijs. Daarnaast vindt een intertemporele compensatie plaats zodat het grillig verloop van de effecten van de prestatiebeurs BOL op de OCW-begroting verevend wordt. Tenslotte wordt het restant van de eindejaarsmarge (€ 46,2 miljoen) ingezet voor onder andere de meeruitgaven van het vervangingsfonds.

Eindejaarsmarge 2004–2005

De eindejaarsmarge 2004 wordt bij deze suppletore wet aan de begroting toegevoegd. Deels wordt hiermee OCW-specifieke problematiek opgelost, deels wordt deze ingezet voor activiteiten die beoogd waren in 2004 plaats te vinden maar vertraagd zijn. Deze laatste categorie wordt in de verschillende begrotingsartikelen toegelicht.

Asielzoekers

De laatste raming voor wat betreft asielzoekers laat een daling zien. Als gevolg hiervan wordt de OCW-begroting verlaagd met € 2,8 miljoen.

Leenfaciliteit CFI/RAD

Als gevolg van een extra beroep op de leenfaciliteit, in verband met o.a. voorgenomen investeringen in ICT, is het leenplafond opnieuw vastgesteld.

1.3 Wijzigingen in de onderwijsdeelname 2005

Jaarlijks wordt een raming van het aantal leerlingen en studenten in de verschillende onderwijssectoren opgesteld. Als gevolg hiervan worden de wijzigingen in de onderwijsdeelname budgettair vertaald in de OCW-begroting.

De effecten voor de OCW-begroting 2005 zijn weergegeven in de volgende tabel. Per saldo heeft dit een budgettair effect van € 84,3 miljoen voor 2005.

Uitsplitsing: leerlingen- en studentenaantallen	2005
PO	9,9
VO	11,2
BVE	0,7
HBO	5,8
WO	19,7
SFB	37,0
Totaal	84,3

Primair onderwijs

De uitgaven in het primair onderwijs stijgen in 2005 met € 9,9 miljoen. Deze verhoging is gebaseerd op de bevolkingsprognose, de leerlingentelling van 1 oktober 2004 en de hieruit voortvloeiende leerlingensraming.

Voortgezet onderwijs

Op basis van de meest recente raming van de leerlingenontwikkeling wordt stijgen de uitgaven in het VO in 2005 met € 11,4 miljoen.

Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Het totaal aantal deelnemers in het mbo is hoger dan vorig jaar geraamd. Per saldo resulteert dit in een verhoging van de begroting 2005 met € 0,7 miljoen.

Hoger beroepsonderwijs

De nieuwe raming van het hoger beroepsonderwijs ligt aanmerkelijk hoger dan in de vorige raming. Dit ligt ten eerste aan een hogere instroom eerstejaars studenten in het voltijd-hbo. Ten tweede wordt deze stijging veroorzaakt door de doorwerking van de hogere raming van vo tweede fase. De begroting 2005 wordt met € 5,8 miljoen opwaarts bijgesteld.

Wetenschappelijk onderwijs

Evenals in de afgelopen jaren is ook in 2005 sprake van een hogere instroom (dan verwacht) in het wetenschappelijk onderwijs. Net als in het hbo is hier sprake van een doorwerking van meer leerlingen uit het vo tweede fase. Dit heeft tot gevolg dat de begroting voor 2005 toeneemt met € 19,7 miljoen.

Studiefinancieringsbeleid

Het totale aantal leerlingen en studenten is gestegen, hetgeen effect heeft op de ramingen voor studiefinanciering. Per saldo wordt de begroting voor 2005 met € 37,0 miljoen verhoogd.

1.4 Utdeling van de loon- en prijsbijstelling

In deze 1e suppletore begroting is een groot aantal technische wijzigingen in de begroting opgenomen. Het betreft onder meer (interne) overboekingen tussen de artikelen in de OCW-begroting. Daarnaast worden de uitdeling van de loon- en prijsbijstelling tot de technische wijzigingen gerekend.

Loonbijstelling

De loonbijstelling tranche 2005 betreft een bedrag van € 207,7 miljoen in 2005.

Hierin opgenomen zijn de loonbijstelling voor inburgering ten laste van V&I en voor de onderwijsinstellingen ten laste van LNV. De loonbijstelling voor Academische Ziekenhuizen volgt in een latere bijstelling van de begroting 2005.

De uitdeling van de loonbijstelling naar de verschillende beleidsterreinen en naar V&I en LNV wordt in de 2e suppletore begroting 2005 en de ontwerpbegroting 2006 verwerkt.

Prijsbijstelling

De prijsbijstellingstranche 2005 betreft een bedrag van € 72,4 miljoen. De uitdeling van de prijsbijstelling naar de verschillende beleidsterreinen wordt in de 2e suppletore begroting 2005 en de ontwerpbegroting 2006 verwerkt.

1.5 Overige OCW-brede verdelingen

Enveloppe servicegericht uitvoeren

Uit de enveloppemiddelen voor servicegericht uitvoeren worden middelen voor de beleidsportalen overgeboekt van het artikelonderdeel «ministerie algemeen: uitvoeringsorganisaties onverdeeld» naar de verschillende beleidsartikelen. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling programma-uitgaven overig CFI.

De bedragen zijn als volgt verdeeld:

bedrag x € 1 miljoen

Enveloppe: servicegericht uitvoeren: beleidsportal	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PO	8,5	2,9	0	0	0	0
VO	1,4	0,3	0	0	0	0
BVE	2,6	0,3	0	0	0	0
HBO	1,0	0,3	0	0	0	0
Totaal	13,6	3,9	0	0	0	0

PIA-taakstelling

Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling programma uitgaven overig CFI. De PIA-taakstelling is een aan alle departementen opgelegde taakstelling op inkoop: Professioneel Inkopen en Aanbesteden. De taakstelling wordt gerealiseerd door een andere aanpak van het inkoopproces: meer samen (zowel departementaal als interdepartementaal) aanbesteden en inkopen, gebruik van mantelcontracten, etc. Hier bovenop is een tweede PIA-taakstelling ten laste van de OCW-begroting gebracht van € 1,9 mln (2005), oplopend tot € 5,9 mln structureel (2007). Deze taakstelling is thans verantwoord ten laste van artikel 18, Bestuursdepartement. Ook deze taakstelling maakt onderdeel uit van een rijksbrede PIA-taakstelling.

Ten slotte is een taakstelling adviesraden van € 1,2 mln structureel ten laste van de OCW-begroting verantwoord. Deze is vooralsnog ten laste van artikel 17, Nominaal en onvoorzien gebracht. Deze taakstelling maakt onderdeel uit van een rijksbrede taakstelling adviesraden.

De taakstelling wordt als volgt verdeeld over de verschillende beleidsterreinen:

bedrag x € 1 000

PIA-taakstelling	2005	2006	2007	2008	2009	2010
PO	- 80	- 80	- 80	- 80	- 80	- 80
VO	- 38	- 38	- 38	- 38	- 38	- 38
BVE	- 24	- 24	- 24	- 24	- 24	- 24
HBO	- 15	- 15	- 15	- 15	- 15	- 15
WO	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5	- 5
RAD	- 74	- 74	- 74	- 74	- 74	- 74
ROB/RDMZ/ICN	- 169	- 169	- 169	- 169	- 169	- 169
OWB	- 1	- 1	- 1	- 1	- 1	- 1

PIA-taakstelling	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Ministerie algemeen	- 452	- 452	- 452	- 452	- 452	- 452
Cultuurinspecties	- 8	- 8	- 8	- 8	- 8	- 8
Onderwijsinspectie	- 191	- 191	- 191	- 191	- 191	- 191
Adviesraden onderwijs	- 6	- 6	- 6	- 6	- 6	- 6
Adviesraden cultuur	- 12	- 12	- 12	- 12	- 12	- 12
Adviesraden wetenschappen	- 4	- 4	- 4	- 4	- 4	- 4
Totaal	- 1 079	- 1 079	- 1 079	- 1 079	- 1 079	- 1 079

2. Toelichting per begrotingsartikel

2.1 Primair onderwijs

Budgettaire gevolgen artikel 10 (bedragen x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	7 483 535	42 000	91 813	7 617 348	194 840	154 008	115 743	73 643
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	7 484 664	42 000	91 813	7 618 477	194 840	154 008	115 743	73 643
Programma-uitgaven	7 479 085	42 000	91 895	7 612 980	194 922	154 089	115 824	73 725
• Toerusting	5 823 998	0	174 257	5 998 255	218 223	182 850	182 569	157 917
• Onderwijskwaliteit	13 891	0	4 354	18 245	6 154	6 604	304	304
• Toegankelijkheid	1 524 524	42 000	25 922	1 592 446	104 057	108 099	95 679	80 104
Programma-uitgaven overig	29 466	0	13 268	42 734	5 120	- 80	- 80	- 80
• Uitvoeringsorganisatie IBG	8 855	0	2 648	11 503	0	0	0	0
• Uitvoeringsorganisatie CFI	20 611	0	10 620	31 231	5 120	- 80	- 80	- 80
• Voorcalculatorische uitdelingen	87 206	0	- 125 906	- 38 700	- 138 632	- 143 383	- 162 647	-164 520
• Apparaatsuitgaven	5 579	0	- 82	5 497	- 82	- 82	- 82	- 82
Ontvangsten	20 133	0	31 316	51 449	- 6 327	- 6 327	- 6 327	-6 327

Toelichting

Voor het primair onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven en verplichtingen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2005 van € 91,8 miljoen. Voor € 30,4 miljoen betreft het technische mutaties. Als gevolg van autonome en beleidsmatige mutaties is de begroting met € 61,4 miljoen gestegen. De ontvangsten zijn met € 31,3 miljoen gestegen. Voor € 28,2 miljoen betreft dit technische mutaties.

Naast de mutaties is er sprake van een aantal verschuivingen op basis van actuele inzichten tussen de operationele doelstellingen die de beschikbare gelden per operationele doelstelling wijzigen, maar die op totaal niveau budgettaire neutraal zijn.

Toelichting uitgavenmutaties

Referentieraming 2005

Deze mutatie van € 9,9 miljoen betreft de budgettaire gevolgen van de nieuwe bevolkingsprognose, de leerlingentelling van 1 oktober 2004 en de daaruit voortvloeiende leerlingentelling. Vanaf 2007 wordt dit een negatieve bijstelling.

Deze mutatie doet zich voor bij de doelstellingen toerusting, onderwijskwaliteit en toegankelijkheid.

Asielzoekers 1e opvang

Voor 2005 is een bedrag van € 0,388 miljoen afgeboekt in verband met een bijstelling van de geraamde uitgaven «eerste opvang asielzoekers».

Diverse bijstellingen personele uitgaven

Op basis van de jaarlijkse analyse van de realisatie in 2004 wordt de raming van de reguliere personele uitgaven in het primair onderwijs in 2005 bijgesteld met € 7,1 miljoen. Het gaat hier om het declarabele deel van de bekostiging voor personele uitgaven. De reeks betreft een saldo van de raming van de meerjarige gemiddelde personele lasten, de formatie en het ouderschaps- en zwangerschapsverlof.

Deze mutatie doet zich voor bij de doelstellingen toerusting, onderwijskwaliteit en toegankelijkheid.

Vervangingsfonds en Participatiefonds

De opgenomen mutatie voor het Vervangingsfonds betreft het dreigende tekort door dalende inkomsten (taakstelling ziekteverzuim; afnemende WAO-inkomsten) terwijl de kosten van vervanging, ondanks een dalend ziekteverzuim, niet afnemen ten gevolge van een grotere beschikbaarheid van vervangers. Door de stijgende vervangingsgraad neemt wel de feitelijke lesuitval ten gevolge van het niet beschikbaar zijn van vervangers af. De opgenomen mutatie voor het Participatiefonds betreft het dreigende tekort door de instroom in het fonds van werkloze ID-werknemers. Deze instroom hangt samen met een vermindering van de subsidie voor ID-banen aan gemeenten.

Beide mutaties doen zich voor bij de doelstelling toerusting.

Intertemporele compensaties

- *flankerend beleid beëindiging OALT*
Het budget voor flankerend beleid (regeling waarbij gemeenten voor OALT-leerkrachten subsidie kunnen vragen tot 1 januari 2005) is in 2004 niet uitgeput. In 2005 worden echter nog uitgaven van circa € 1,8 miljoen verwacht op deze regeling. Hiervoor is een intertemporele compensatie van € 1,8 miljoen van 2004 naar 2005 opgenomen. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling toerusting.
- *uitvoeringskosten UWV OALT-leraren*
Het budget voor uitvoeringskosten bij het UWV is tengevolge van de aanscherping van de bevoegdheidseisen OALT (€ 0,4 miljoen) in 2004 niet uitgeput. Omdat in 2005 een toename van de uitvoeringskosten UWV wordt verwacht als gevolg van ontslaguitkeringen OALT en I/D-werknemers, is er een intertemporele compensatie van € 0,4 miljoen van 2004 naar 2005 opgenomen. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling toerusting.
- *OALT*
Bij de beëindiging van OALT is een dekking van € 34,5 miljoen afgesproken uit de OALT-ontvangsten van de gemeenten voor de kosten van werkloosheids- en suppletieuitkeringen. Met deze intertemporele compensatie wordt dit totale budget van € 34,5 miljoen verdeeld over de jaren waarin het nodig is. Omdat in 2005 € 4 miljoen nodig is, is € 30,5 miljoen via de intertemporele compensatie verdeeld over de jaren 2005 tot en met 2009. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling toerusting.
- *onderwijs aan zieke kinderen*
Er is in 2004 voor een bedrag van € 0,4 miljoen minder beroep gedaan op de meerkostenregeling dan was geraamd. Met name de academische ziekenhuizen hebben achterstand in de aanvraag meerkosten.

Deze zullen in 2005 in de gelegenheid worden gesteld om voor het laatst deze achterstand in te lopen. Juridisch gezien is OCW op basis van de regeling meerkosten verplicht deze nabetalings te verrichten. Hiervoor is een intertemporele compensatie van € 0,4 miljoen van 2004 naar 2005 opgenomen. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling toegankelijkheid.

- *WSNS*
In 2004 zijn er twee opdrachten gegeven aan de onderwijsinspectie (voor techniek en voor samenwerkingsverbanden). Deze zijn niet volledig in 2004 tot betaling gekomen. Via deze intertemporele compensatie van € 0,4 miljoen wordt het hiervoor gereserveerde budget doorgeschoven naar 2005 om dan alsnog aan de juridische verplichting te voldoen. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling toegankelijkheid.
- *Uitvoeringskosten UWV regulier*
In 2004 is er sprake van een onderuitputting € 2,6 miljoen op het budget uitvoeringskosten UWV. In 2005 is dit bedrag nodig om het voorziene tekort in dat jaar, mede ten gevolge van over de jaargrens doorlopende verplichtingen, te dekken. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling programma uitgaven overig IBG.
- *Enveloppe: invoeringsplan lumpsum PO*
Door een intertemporele compensatie van € 2,2 miljoen in 2005 en € 2,3 miljoen in 2006 worden de middelen verdeeld over de jaren dat Cfi deze nodig heeft voor het invoeringsplan lumpsum PO. Deze mutatie doet zich voor bij de doelstelling programma uitgaven overig CFI.

Toelichting ontvangstenmutaties

Onderwijskansen

Uit realisatiecijfers tot en met februari 2005 blijkt dat er ontvangsten onderwijskansen zijn gerealiseerd. Voor de periode 2000 tot augustus 2002 werden de middelen voor onderwijskansen met een aparte subsidiebeschikking toegekend aan de G4 en de G32. Deze gemeenten hebben verantwoording afgelegd over de besteding van de middelen. Middelen die niet (tijdig) waren besteed, zijn teruggevorderd. Deze verantwoordingen zijn inmiddels afgerond.

Deze mutatie doet zich voor bij de ontvangsten.

Regeling exceptionele toename asielzoekers

OCW zal, net als in 2004, middelen terugvorderen op de regeling exceptionele toename asielzoekers. Het gaat dan om € 2 mln. over schooljaar 2003/2004.

Deze mutatie doet zich voor bij de ontvangsten.

2.3 Voortgezet onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 3 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	5 378 046	- 27	15 137	5 393 156	54 621	69 150	61 966	40 384
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	5 361 855	- 27	15 137	5 376 965	54 621	69 150	61 966	40 384
Programma-uitgaven:								
– Personeel en materieel	5 266 373		13 263	5 279 636	54 057	69 053	61 869	40 287
– Onderwijsverzorging en projecten	70 725	- 27	199	70 897	199	199	199	199
Uitvoeringsorganisaties:								
– Uitvoeringsorganisatie IBG	10 268			10 268				
– Uitvoeringsorganisatie CFI	9 867		1 401	11 268	291	- 38	- 38	- 38
Bestuursdepartement	4 622		274	4 896	74	- 64	- 64	- 64
Ontvangsten	1 361	0	0	1 361	0	0	0	0

Toelichting

Voor het voortgezet onderwijs is sprake van een stijging van de uitgaven en de verplichtingen met € 15,1 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005.

Referentieraming

Voor het jaar 2005 is een bedrag van € 11,2 miljoen bijgeboekt op basis van de meest recente leerlingenontwikkeling. Voorts is een bedrag van € 2,4 miljoen afgeboekt in verband met een bijstelling van de uitgaven «eerste opvang asielzoekers».

Onderwijsnummer/Opleidingsgelden

Beleidsmatig is in 2005 een tegenvaller verwerkt van € 4,2 miljoen omdat bepaalde scholen in 2004 te laat waren met het op orde brengen van het onderwijsnummer. De terzake in 2004 opgeschorte bedragen worden nu in 2005 aan de betreffende scholen betaald.

Daartegenover staat in 2005 een meevaller van € 17,3 miljoen als gevolg van versneld (in 2004 in plaats van 2005) uitbetaalde opleidingsgelden.

Vervangings- en Participatiefonds

Door een latere invoering van het wetsvoorstel «voortgezet onderwijs uit het Vervangingsfonds en Participatiefonds» wordt beleidsmatig het overgangsbudget (€ 7,3 miljoen) overgeboekt van 2005 naar 2006.

vmbo

Voorts is beleidsmatig voor 2005 een bedrag van € 8,4 miljoen toegevoegd inzake functie- en beloningsdifferentiatie vmbo uit de enveloppe-middelen arbeidsmarktknelpunten en vermindering werkdruk.

Voor het overige (+ € 16,9 miljoen) zijn de mutaties volledig technisch van aard.

De ontvangsten zijn ten opzichte van de ontwerpbegroting 2005 niet gewijzigd.

2.4 Beroepsonderwijs en volwasseneneducatie

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 4 (bedragen x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	2 753 213		15 647	2 768 860	40 085	26 843	28 212	24 344
Waarvan garantieverplichtingen								
Totaal uitgaven	2 738 005		4 861	2 742 866	26 917	27 913	26 843	28 212
<i>Programma-uitgaven</i>	2 723 431		2 281	2 725 712	26 693	28 018	26 648	28 317
• Middelbaar beroepsonderwijs	2 390 135		- 4 302	2 385 833	21 746	23 463	22 393	23 762
• Educatie	243 857		4 154	248 011				
• Specifieke stimulering	89 439		2 429	91 868	4 947	4 555	4 555	4 555
<i>Uitvoeringsorganisaties</i>	10 797		2 661	13 458	305	- 24	- 24	- 24
• Uitvoeringsorganisatie IBG	4 479			4 479				
• Uitvoeringsorganisatie CFI	6 318		2 661	8 979	305	- 24	- 24	- 24
<i>Apparaatsuitgaven</i>	3 777		- 81	3 696	- 81	- 81	- 81	- 81
Ontvangsten	0		0	0	0	0	0	0

Toelichting

Voor het beroepsonderwijs is sprake van een daling van de verplichtingen en de uitgaven ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2005 met respectievelijk € 15,6 miljoen en € 4,9 miljoen. De uitgavenmutaties zijn voor - € 2,9 miljoen technisch van aard en worden in deze suppletore begroting niet toegelicht.

Middelbaar beroepsonderwijs

Als gevolg van de meest recente leerlingenontwikkeling is de begroting verhoogd met € 0,7 miljoen. Hierbij is rekening gehouden met de budgettaire oploop en ontvangst van cursusgelden. Voor - € 5,0 miljoen betreft deze mutatie interne overboekingen binnen het departement.

Educatie

De mutatie betreft een intertemporele compensatie van € 4,2 miljoen voor educatie en servicegericht uitvoeren. Deze middelen zijn vorig jaar niet uitgegeven. Dat zal dit jaar alsnog gebeuren.

Specifieke stimulering

De mutaties voor specifieke stimulering bestaan voor € 2,2 miljoen uit overboekingen. Deze mutaties worden in deze suppletore begroting niet toegelicht.

Voor € 0,2 miljoen betreft het een intertemporele compensatie voor het toezicht op de wettelijke taken van de kenniscentra beroepsonderwijs bedrijfsleven (kebb). Deze middelen zijn vorig jaar niet uitgegeven. Dat zal dit jaar alsnog gebeuren.

Uitvoeringsorganisaties

Aan het budget van CFI is € 2,6 miljoen toegevoegd voor servicegericht uitvoeren.

2.6 Hoger beroepsonderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 6 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	1 721 724	16 010	136 480	1 874 214	129 645	141 316	149 216	145 516
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	1 748 623	16 010	8 738	1 773 371	92 145	129 316	141 316	149 216
<i>Programma uitgaven</i>	<i>1 743 554</i>	<i>16 010</i>	<i>8 767</i>	<i>1 768 331</i>	<i>92 174</i>	<i>129 345</i>	<i>141 345</i>	<i>149 245</i>
Toerusting								
Toerusten van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek	1 663 804	16 010	6 308	1 686 122	91 860	129 360	141 360	149 260
Toegankelijkheid								
Studiekeuze informatie voor het hoger onderwijs	1 116		184	1 300				
Verbetering doorstroom beroepskolom*	1 947			1 947				
Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs	3 293			3 293				
Zorgopleidingen in het hoger onderwijs	4 900			4 900				
Bèta/techniek en emancipatie	100			100				
Deltaplan bèta/techniek	13 946			13 946				
Prestatieafspraken	8 667		983	9 650				
Kwaliteit								
Internationalisering in het hoger onderwijs	445			445				
Lectoren/Kennisinnovatie in het hoger beroepsonderwijs	34 622			34 622				
Digitale universiteit in het hoger onderwijs	2 000			2 000				
	<i>Onderdeel lumpsum</i>							
Doelmatigheid								
Programma-uitgaven overig								
IBG	1 904			1 904				
CFI	3 889		1 292	5 181	314	- 15	- 15	- 15
<i>Apparaatsuitgaven hoger onderwijs**</i>	<i>5 069</i>		<i>- 29</i>	<i>5 040</i>	<i>- 29</i>	<i>- 29</i>	<i>- 29</i>	<i>- 29</i>
Ontvangsten	17			17				

* Exclusief de middelen impuls beroepskolom. Deze maken onderdeel uit van toerusting (lumpsum).

** In 2004 zijn de directies HBO en WO samengevoegd. De totale apparaatskosten voor de nieuwe directie Hoger Onderwijs zijn begroot op begrotingsartikel 6. De middelen voor beleidsgericht onderzoek voor het gehele hoger onderwijs maken deel uit van de programma-uitgaven van begrotingsartikel 7.

Toelichting

De uitgaven voor het hoger beroepsonderwijs zijn verhoogd met € 8,7 miljoen, te weten:

- een autonome verhoging van € 5,8 miljoen;
- een beleidsmatige verhoging van € 2,5 miljoen en
- een technische verhoging van (per saldo) € 0,5 miljoen.

De verplichtingen zijn met € 94,5 miljoen verhoogd. De ontvangsten zijn niet gewijzigd.

Toerusting

De verhoging van € 6,3 miljoen voor het onderdeel «toerusten van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek» is met name het gevolg van:

- een verhoging van € 5,8 miljoen voor de toename van het aantal studenten in het hoger beroepsonderwijs. De verhoging is toegepast omdat het aantal studenten in de Referentieraming 2005 hoger ligt dan de raming van 2004. Oorzaak hiervan is een hogere instroom in de voltijdse opleidingen tegenover een daling in het deeltijdonderwijs.
- een verhoging van € 0,2 miljoen voor het experiment «vouchers in vraaggestuurd duaal onderwijs». De laatste betaling van dit experiment was geraamd voor 2004, maar is vanwege het tijdstip van afhandeling van de eindverantwoording doorgeschoven naar 2005.
- een interne overboeking van artikel 9 (arbeidsmarkt en personeelsbeleid) van € 0,3 miljoen voor de financiering van de zgn. pilot kopopleiding hbo.

Toegankelijkheid

Deze operationele doelstelling is met € 1,2 miljoen verhoogd. Deze verhoging heeft betrekking op twee onderdelen:

- «studiekeuze informatie hoger onderwijs»: aangezien de kosten voor dit onderdeel voor het gehele hoger onderwijs worden verantwoord op artikel 6 worden de nog resterende middelen ad € 0,2 miljoen op artikel 7 toegevoegd aan artikel 6 (eerder werd al een bedrag van € 0,5 miljoen overgeboekt). Het totaal beschikbare budget voor dit onderdeel komt hiermee op € 1,3 miljoen.
- «prestatieafspraken»: uit de middelen voor prestatieafspraken is voor de sector hbo in 2004 voor toelatingsbeleid een bedrag van € 1 miljoen doorgeschoven naar 2005. In 2004 is de goedkeuring op de voorstellen, die door de instellingen zijn ingediend in het kader van «Ruim baan voor talent», aangehouden tot na het wetgevingsoverleg over de *Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing*. Dit overleg heeft inmiddels op 24 januari 2005 plaatsgevonden.

Programma-uitgaven overig

De verhoging van € 1,3 miljoen heeft nagenoeg geheel betrekking op de middelen die beschikbaar zijn voor de CFI voor de ontwikkeling door dit agentschap van de zgn. «beleidsportals».

2.7 Wetenschappelijk onderwijs

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 7 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	3 272 056	17 920	79 082	3 369 058	104 634	126 342	156 242	181 642
Waarvan garanties								
Uitgaven	3 255 926	4 520	29 827	3 290 273	81 631	113 434	136 642	169 342
<i>Programma-uitgaven</i>	<i>3 255 926</i>	<i>4 520</i>	<i>29 827</i>	<i>3 290 273</i>	<i>81 631</i>	<i>113 434</i>	<i>136 642</i>	<i>169 342</i>
Toerusting								
Toerusten van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek	3 200 380	5 520	23 599	3 229 499	73 755	106 558	129 766	162 466
Toerusten van faciliterende organisaties gericht op het hoger onderwijs	15 155		6 562	21 717	6 881	6 881	6 881	6 881
Toegankelijkheid								
Onderzoeksmasters in het wetenschappelijk onderwijs	7 910	- 2 000	0	5 910				
Numerus fixus geneeskunde-opleidingen in het wetenschappelijk onderwijs*								
Zorgopleidingen in het hoger onderwijs	6 300		0	6 300				
Studiekeuze-informatie voor het hoger onderwijs	184		- 184	0				
Toelatingsbeleid in het hoger onderwijs	1 633		1 084	2 717				
Prestatieafspraken	4 333		771	5 104				
Kwaliteit								
Kwaliteitszorg en accreditatie in het hoger onderwijs (zit in faciliterende organisaties)								
Dynamisering eerste geldstroom wetenschappelijk onderzoek	4 821	- 2 000	- 2 000	821	- 2 000			
Internationalisering in het hoger onderwijs	2 154		0	2 154				
SURF Educatiefonds in het hoger onderwijs	4 000		0	4 000				
Digitale universiteit in het hoger onderwijs	1 000		0	1 000				
Jonge universiteiten	3 000	3 000	0	6 000	3 000			
Doelmatigheid								
Onderdeel lumpsum								
Programma uitgaven overig								
IBG	3 633		0	3 633				
CFI	1 423		- 5	1 418	- 5	- 5	- 5	- 5
<i>Apparaatsuitgaven</i>	<i>0</i>		<i>0</i>	<i>0</i>				
Ontvangsten	1 400	0	0	1 400	0	0	0	0

* Vanaf 2005 maken de middelen deel uit van toerusting (lumpsum).

Toelichting

De uitgaven voor het wetenschappelijk onderwijs zijn verhoogd met € 29,8 miljoen, te weten:

- een autonome verhoging van € 22,2 miljoen;

- een beleidsmatige verhoging van € 1,9 miljoen en
- een technische verhoging van (per saldo) € 5,7 miljoen.

De verplichtingen zijn met € 70,5 miljoen verhoogd. De ontvangsten zijn niet gewijzigd.

Toelichting mutaties per operationele doelstelling

Toerusting

De verhoging van € 30,2 miljoen voor de onderdelen «toerusten van instellingen voor het verzorgen van hoger onderwijs en onderzoek» en «toerusten van faciliterende organisaties gericht op het hoger onderwijs» is het gevolg van:

- een bijstelling ten laste van het ministerie van Buitenlandse Zaken voor loonbijstelling 2004 voor de instellingen internationaal onderwijs en onderzoek van € 0,7 miljoen;
- een bijstelling ten laste van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor loonbijstelling 2004 voor de academische ziekenhuizen van € 0,8 miljoen;
- een correctie op de uitdeling van de loonbijstelling 2004 van € 2,5 miljoen;
- een verhoging in 2005 van € 19,7 miljoen voor de toename van het aantal studenten in het wetenschappelijk onderwijs;
- een interne overboeking van artikel 8 «internationaal onderwijsbeleid» van € 6,4 miljoen voor mobiliteitsprogramma's die met ingang van 2005 door de directie Hoger onderwijs worden beheerd en uitgevoerd en door de Stichting NUFFIC.

Toegankelijkheid

Deze operationele doelstelling is per saldo verhoogd met € 1,7 miljoen.

Deze verhoging heeft betrekking op:

- «studiekeuze-informatie hoger onderwijs»: aangezien de kosten voor dit onderdeel voor het gehele hoger onderwijs worden verantwoord op artikel 6 worden de nog resterende middelen ad € 0,2 miljoen op artikel 7 toegevoegd aan artikel 6 (eerder werd al een bedrag van € 0,5 miljoen overgeboekt);
- «toelatingsbeleid in het hoger onderwijs»: met amendement nr. 20 (29 200 VIII, begroting 2004) is € 3 miljoen beschikbaar voor de Stichting Handicap en Studie. Hiervan is € 1,1 miljoen doorgeschoven naar 2005;
- «prestatieafspraken»: Uit de middelen voor prestatieafspraken is voor de sector wo in 2004 voor toelatingsbeleid een bedrag van € 0,8 miljoen doorgeschoven naar 2005. In 2004 is de goedkeuring op de voorstellen, die door de instellingen zijn ingediend in het kader van «Ruim baan voor talent», aangehouden tot na het wetgevingsoverleg over de *Experimentenwet vooropleidingseisen, selectie en collegegeldheffing*. Dit overleg heeft inmiddels op 24 januari 2005 plaatsgevonden.

Kwaliteit

Deze operationele doelstelling is verlaagd met € 2,0 miljoen en heeft betrekking op een interne overboeking naar artikel 16 «Onderzoek en wetenschappen». Hiermee wordt uitvoering gegeven aan het gestelde op pagina 151 van de begroting 2005: «Met amendement nr. 35 (29 200 VIII, begroting 2004) is éénmalig € 4,0 miljoen vrijgemaakt voor jonge onderzoekers in het wetenschappelijk onderzoek. Daarvan is € 2,0 miljoen uitgetrokken voor kleurrijk talent (beleidsprogramma Mozaïek) en € 2,0 miljoen voor de stimulering van vrouwelijk talent. Wegens succes van het programma Mozaïek is besloten het programma in 2005 en 2006 voort te zetten.

2.8 Internationaal onderwijsbeleid

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 8 (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	19 612		-6 200	13 412	- 6 598	- 6 500	- 6 500	-6 500
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	21 245		- 5 849	15 396	- 6 500	- 6 500	- 6 500	-6 500
<i>Programma-uitgaven</i>	<i>19 284</i>		<i>- 5 942</i>	<i>13 342</i>	<i>- 6 564</i>	<i>- 6 564</i>	<i>- 6 564</i>	<i>-6 564</i>
Mobiliteit	10 711		- 5 800	4 911	- 5 922	- 5 922	- 5 922	- 5 922
Samenwerkingsverbanden	2 927			2 927				
Institutionele subsidies Nederland	4 975		- 543	4 432	- 543	- 543	- 543	- 543
Instellingen buitenland	166		- 99	67	- 99	- 99	- 99	- 99
Overige internationale uitgaven	505		500	1 005				
Apparaatsuitgaven	1 961		93	2 054	64	64	64	64
Ontvangsten	99			99				

Toelichting

Er is beleidsmatig, als intertemporele compensatie, voor een bedrag van € 0,529 miljoen gemuteerd. Het betreft een verschuiving van gelden van het jaar 2004 naar het jaar 2005, voor de afronding van verplichtingen die voortvloeien uit het EU-voorzitterschap 2004. Een belangrijk deel van deze verplichtingen betreft de conferentie in Maastricht in december 2004.

De overige mutaties zijn technisch van aard.

2.9 Onderwijspersoneel

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 9 (bedragen x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	187 906	- 8 000	- 11 105	168 801	- 18 048	- 19 470	- 19 470	-19 470
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	187 906	- 8 000	- 11 105	168 801	- 18 048	- 19 470	- 19 470	19 470
<i>Programma-uitgaven</i>								
• 9.11 Arbeidsmarkt	137 737	- 8 000	- 11 385	118 352	- 18 028	- 19 450	-19 450	- 19 450
• 9.12 ZVOO	46 621			46 621				
<i>Apparaatsuitgaven</i>								
• Uitvoeringsorganisatie IBG								
• Uitvoeringsorganisatie CFI								
• Uitvoeringsorganisatie RAD								
• Bestuursdepartement	3 548		280	3 828	- 20	- 20	- 20	- 20
Ontvangsten								

Toelichting

In de programma-uitgaven onderwijspersoneel is sprake van een daling van de uitgaven met € – 19,4 miljoen. Uit te splitsen in:

- een amendement voor € – 8,0 mln. ter dekking van de motie Verhagen en
- een saldo van € – 11,4 miljoen bestaande uit technische en beleidsmatige mutaties.

De technische mutaties betreffen € – 15,4 miljoen, de beleidsmatige mutaties € 4 miljoen:

- een mutatie van € 8,0 miljoen voor de onderuitputting zij-instroom 2004 ter dekking van de motie Verhagen (GOA);
- een mutatie van € – 8,4 miljoen voor het convenant VMBO;
- een mutatie van € 4,4 miljoen, de kasschuif voor de regeling opleiden in de school.

In de apparaatsuitgaven zijn middelen (€ 0,3 miljoen) toegevoegd ten behoeve van het onderzoeksbudget.

2.10 Informatie- en communicatietechnologie

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 10 (x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	51 936		1 837	53 773	- 63	- 63	- 63	- 63
Waarvan garantieverplichtingen	0							
Uitgaven	51 936		1 837	53 773	- 63	- 63	- 63	- 63
Programma-uitgaven	50 023		1 900	51 923				
Deregulering, autonomie en rekenschap								
	Zie begrotingen PO,VO en BVE							
1a. Ict-bijdrage per leerling, inclusief internetvoorziening								
1b. Monitoring/onderzoek	2 020			2 020				
2. Internetvoorziening centraal								
a. onrendabele gebieden	5 000			5 000				
b. centrale voorziening	10 000		2 000	12 000				
Innovatie en versterking van de kennisinfrastructuur								
3. Innovatie stichtingen								
a. Basissubsidie Kennisnet	18 600			18 600				
b. Basissubsidie Ict op School	2 723			2 723				
c. Internationaal	100			100				
d. Onderwijs en bedrijfsleven	100			100				
4. Innovatie Balkenende II								
– Platform	1 000			1 000				
– Kennisproductie (Kennisrotonde	3 000			3 000				
– Grassroots cultuureducatie	500			500				
– Contentontwikkeling	2 500			2 500				
– breedband	1 000			1 000				

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
5. Overige innovatieve projecten								
– Informatie- en kennistransfer vakgebieden	240			240				
– OSSOS	500			500				
– ICT-agenda	500			500				
– Communicatie «Parels»	500		– 100	400				
– Internationaal	250			250				
Meer mensen werkzaam in het onderwijs								
6. Professionalisering van docenten								
– Grassroots (incl. evaluatie)	480			480				
– Professionalisering docenten	1 000			1 000				
– DRO								
Doorlopende verplichtingen								
NI.tree								
Overige en veldspecifieke ict-projecten	10			10				
Apparaatsuitgaven								
• Bestuursdepartement	1 913		– 63	1 850	– 63	– 63	– 63	– 63
Ontvangsten	47 776		2 000	49 776	0	0	0	0

Toelichting

Desalderingsmutatie:

De mutatie van € 2,0 miljoen betreft een verhoging van de uitgavenbegroting als gevolg van een ontvangst van het Ministerie van Economische Zaken betreffende een bijdrage van het Nationaal Actie Programma (NAP) aan de centrale internetvoorziening. Het middelenartikel is dienovereenkomstig verhoogd.

2.11 Studiefinanciering

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 11 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	2 775 974	0	84 637	2 860 611	157 207	160 679	177 419	187 573
Waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	2 775 974	0	84 637	2 860 611	157 207	160 679	177 419	187 573
Programma-uitgaven	2 704 740	0	84 510	2 789 250	156 886	160 250	176 789	186 843
Uitvoeringsorganisatie IBG	69 968	0	132	70 100	326	434	635	735
Apparaatsuitgaven	1 266	0	– 5	1 261	– 5	– 5	– 5	– 5
Ontvangsten	397 200	0	3 500	400 700	– 33 588	– 31 946	– 26 072	– 19 883

Toelichting

Voor studiefinanciering is sprake van een stijging van de uitgaven en de verplichtingen met € 84,6 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005. Dit betreft voor € 126,3 miljoen technische mutaties.

Het verschil tussen voorgaande bedragen bestaat uit een totale bijstelling van – € 41,7 miljoen. Dit is te splitsen in:

- een mutatie als gevolg van de toenemende leerlingenaantallen van € 55,7 miljoen;
- een mutatie van – € 97,4 miljoen. Dit betreft voor ongeveer – € 70 miljoen het effect voor 2005 van de afschaffing van het verstekken van lesgeldvoorschotten voor deelnemers in de beroepsopleidende leerweg met ingang van studiejaar 2005–2006. Daarnaast is deze mutatie het gevolg van de doorwerking van de diverse realisaties over 2004 en de eerste resultaten in januari 2005.

De ontvangsten studiefinanciering stijgen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005 met € 3,5 miljoen. Dit betreft voor € 10,2 miljoen technische mutaties.

Een mutatie van – € 6,7 miljoen heeft betrekking op de bijstelling van de autonome raming als gevolg van de doorwerking van de realisaties in 2004 en de eerste resultaten in januari 2005. In de mutatie is ook (zie ook de toelichting bij uitgaven) het 2005-effect begrepen van de afschaffing van het verstrekken van lesgeldvoorschotten voor deelnemers in de beroepsopleidende leerweg (bol) met ingang van studiejaar 2005–2006. Daardoor vervalt ook het terugbetalen van het lesgeldvoorschot.

2.12 Tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 12 (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	404 945	0	17 155	422 100	20 856	21 187	20 868	19 823
Waarvan garantieverplichting	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal uitgaven	404 945	0	17 155	422 100	20 856	21 187	20 868	19 823
Programma-uitgaven	393 987	0	17 013	411 000	20 622	20 995	20 676	19 631
Uitvoeringsorganisatie IBG	10 958	0	142	11 100	234	192	192	192
Ontvangsten	10 318	0	2 882	13 200	2 882	2 882	2 882	2 882

Toelichting

Voor tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten is sprake van een stijging van de uitgaven en de verplichtingen met € 17,2 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005. Dit betreft voor € 3,7 miljoen technische mutaties, zoals de prijsbijstelling (€ 3,3 miljoen).

Het verschil tussen voorgaande bedragen bestaat uit een totale bijstelling van € 13,5 miljoen die weer gesplitst wordt in:

- een mutatie als gevolg van de toenemende leerlingenaantallen van € 2,6 miljoen;

- mutaties voor totaal € 10,9 miljoen als bijstelling van de autonome raming 2005, door de doorwerking van de diverse realisaties over 2004.

De ontvangsten tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten stijgen ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005 met € 2,9 miljoen. Dit betreft in zijn geheel een bijstelling van de autonome raming als gevolg van de doorwerking van realisaties uit 2004.

2.13 Lesgeld

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 13 (bedragen x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Totaal uitgaven	3 373	0	27	3 400	104	152	152	152
Uitvoeringsorganisatie IBG	3 373	0	27	3 400	104	152	152	152
Ontvangsten	441 487	0	- 8 787	432 700	31 169	34 915	37 120	38 948

Toelichting

De uitgaven op dit onderdeel zijn gestegen met € 27 000 ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005. Dit betreft een technische mutatie. De lesgeldontvangsten zijn met € 8,8 miljoen gedaald ten opzichte van de vastgestelde begroting 2005.

Voor een bedrag van € 21,3 miljoen heeft dit betrekking op gestegen leerlingenaantallen voor de lesgeldontvangsten. Deze stijging blijft zich ook de komende jaren voordoen. Een mutatie van – € 30,1 miljoen betreft vooral het eenmalig effect van het afschaffen van de mogelijkheid tot betalen van lesgeldvoorschotten voor deelnemers in de beroepsopleidende leerweg. Daardoor maakt die groep met ingang van het schooljaar 2005–2006 naar verwachting gebruik van de mogelijkheid tot gespreide betaling van het lesgeld.

2.14 Cultuur

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 14 (x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	524 248	15 000	154 023	693 271	- 8 504	- 21 658	- 15 636	5 016
Waarvan garantieverplichtingen	146 225							
Uitgaven	744 604	15 000	13 649	773 253	347	- 2 303	3 616	5 016
<i>Programma-uitgaven</i>	<i>686 853</i>	<i>15 000</i>	<i>57 005</i>	<i>712 858</i>	<i>- 370</i>	<i>- 6 020</i>	<i>2 899</i>	<i>4 599</i>
Kunsten	356 308	15 000	- 6 317	364 991	643	- 307	5 993	5 993
Podiumkunsten	193 067	10 000	887	203 954				
Film	20 375	5 000	1 255	26 630				

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Beeldende kunst/bouwkunst/vormgeving	70 630		1 035	71 665				
Amateurkunst en kunsteducatie	30 021		- 3 692	26 329				
Kunsten algemeen	42 215		- 5 802	36 413				
Letteren en Bibliotheken	48 439		1 688	50 127	1 088	- 1 112	- 1 312	88
Bibliotheken	30 900		1 600	32 500				
Letteren	15 780		88	15 868				
Overig	1 759			1 759				
Cultureel erfgoed	275 139		15 360	290 499	- 3 535	- 3 535	- 3 716	-3 416
Musea	130 973		18 267	149 240				
Monumentenzorg	75 274			75 274				
Archeologie	13 933		- 3 000	10 933				
Archieven	25 952			25 952				
Overig	29 007		93	29 100				
Overig	6 967		274	7 241	1 434	1 934	1 934	1 934
<i>Programma uitgaven overig</i>	13 408		761	14 169	761	761	761	461
Nationaal archief	13 408		761	14 169	761	761	761	461
<i>Apparaatsuitgaven</i>	44 343		1 883	46 226	- 44	- 44	- 44	- 44
Bestuursdepartement	8 368		597	8 965	125	125	125	125
Uitvoeringsdiensten	35 975		1 286	37 261	- 169	- 169	- 169	- 169
Ontvangsten	494		3 000	3 494	0	0	0	0

Toelichting

Kunsten

Bij motie-Verhagen is € 10 miljoen structureel extra beschikbaar gesteld voor Cultuur alsmede incidenteel € 5 miljoen voor 2005 voor de sector Film. Van deze extra bijdragen wordt € 1,4 miljoen structureel overgeboekt naar Cultureel Erfgoed, € 0,1 miljoen structureel naar Letteren en Bibliotheken en € 0,1 miljoen oplopend tot € 1,9 miljoen structureel naar Overig Cultuur.

Ten behoeve van de regeling cultuureducatie is een budget van € 4,1 miljoen overgeboekt naar de directie Primair Onderwijs.

Letteren en Bibliotheken

De mutatie op bibliotheken van € 1,6 miljoen heeft betrekking op een gecorrigeerde verdeling van de budgetten voor blindenbibliotheken.

Cultureel Erfgoed

Ten behoeve van het programma Cultuurimpuls ISV wordt structureel € 4 miljoen overgeboekt naar VROM, de directie Kunsten draagt daartoe € 1 miljoen bij.

Voor het aanschaffen van de Bibliotheca Philosophica hermetica (Ritmancollectie) is € 16,8 miljoen beschikbaar. Hiervan is € 3 miljoen afkomstig van het Museaal Aankoopfonds en € 9,4 miljoen komt ten laste van het generale beeld. Via een desalderingsboeking met de ontvangsten Cultuur is dit bedrag aan de begroting toegevoegd.

Ten behoeve van de voortzetting en afwikkeling van de recuperatie van de oorlogskunst (commissie Ekkart) wordt € 2 miljoen beschikbaar gesteld.

Nationaal Archief

Deze mutatie betreft een structurele bijdrage van totaal € 0,8 miljoen voor het verrichten van taken in het kader van het behoud (verzuring) en een bijdrage voortvloeiend uit de aanbevelingen van het rapport «naar een publiekgericht archiefbestel».

2.15 Media

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 15 (x € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	852 868		- 16 547	836 321	- 1 422	- 898	196	- 15 004
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	852 868		- 7 169	845 699	- 4 969	- 10 969	- 10 004	-15 004
Programma-uitgaven	852 868		- 7 169	845 699	- 4 969	- 10 969	- 10 004	-15 004
Publieke Omroep	848 810		- 7 169	841 641	- 4 969	- 10 969	- 10 004	-15 004
Migranten	3 518			3 518				
Zero base	540			540				
Ontvangsten	256 785		63 105	319 890	- 5 004	- 11 004	- 10 004	-15 004
Ontvangsten Media	219 004		63 132	282 136	- 5 004	- 11 004	- 10 004	-15 004
Zero base	37 781		- 27	37 754				

Toelichting

De mutatie op de uitgaven voor publieke omroep betreft de daling van het beschikbare budget als gevolg van lagere reclameontvangsten van € 6,2 miljoen en de lagere renteontvangsten op de omroepbijdrage van € 1 miljoen.

De hogere ontvangsten op Media betreft enerzijds het doorschuiven van 2004 naar 2005 van de verwachte opbrengst voor de privatisering van het NOB van € 70,3 miljoen en anderzijds de hierboven genoemde lagere ontvangsten voor reclame en rente van € 7,2 miljoen.

2.16 Onderzoek en wetenschappen

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 16 (bedragen * € 1000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	748 678	4 027	6 116	758 821	2 506	373	373	374
Waarvan garantieverplichtingen								
Totaal uitgaven	812 209	4 027	6 116	822 352	2 506	372	372	373
Programma-uitgaven	808 818	4 027	6 134	818 979	2 524	390	390	
• Onderzoekbestel	713 654	300	2 001	715 955	775	641	641	642
• Specifieke beleidsthema's	86 611	4 000	4 384	94 995	2 000			

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
• Coördinatie en samenwerking	8 263	- 273	- 250	7 740	- 250	- 250	- 250	- 250
Uitvoeringsorganisaties								
• Uitvoeringsorganisatie CFI	290		- 1	289	- 1	- 1	- 1	- 1
Apparaatsuitgaven	3 391		- 18	3 373	- 18	- 18	- 18	- 18
Ontvangsten	116 450		4 435	120 885	525	391	391	392

Toelichting

Bij de programmauitgaven voor onderzoek en wetenschappen is sprake van een stijging van de uitgaven met € 6,1 miljoen ten opzichte van de oorspronkelijk vastgestelde begroting 2005. Het betreft hier uitsluitend technische mutaties en worden in deze suppletore begroting niet toegelicht.

De ontvangsten zijn met € 4,4 miljoen gestegen. Het betreft hier een technische desaldering met de uitgaven en wordt in deze suppletore begroting niet toegelicht.

2.17 Nominaal en onvoorzien

Budgettaire gevolgen van beleid

Budgettaire gevolgen artikel 17 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	- 34 792	0	278 449	243 657	106 831	105 667	94 106	85 450
Waarvan garantieverplichtingen	0	0	0	0	0	0	0	0
Uitgaven	- 34 792	0	278 449	243 657	106 831	105 667	94 106	85 450
Loonbijstelling	21 319	0	207 668	228 987	28 671	29 194	29 289	29 367
Prijsbijstelling	0	0	72 381	72 381	72 196	72 902	73 239	74 423
Nader te verdelen	- 56 111	0	- 1 600	- 57 711	5 964	3 571	- 8 422	- 18 340
Asielzoekers	0	0	0	0	0	0	0	0
Ontvangsten	0	0	0	0	0	0	0	0

Toelichting

Loonbijstelling

De loonbijstelling tranche 2005 betreft een bedrag van € 207,7 miljoen in 2005. De uitdeling van de loonbijstelling naar de verschillende beleidsterreinen wordt in de 2e suppletore begroting 2005 en de ontwerp-begroting 2006 verwerkt.

Prijsbijstelling

De prijsbijstelling tranche 2005 betreft een bedrag van € 72,4 miljoen. De uitdeling van de prijsbijstelling naar de verschillende beleidsterreinen wordt in de 2e suppletore begroting 2005 en de ontwerp-begroting 2006 verwerkt.

Nader te verdelen

De mutatie wordt grotendeels verklaard door de volgende onderdelen:

- De taakstelling van de adviesraden is op dit artikelonderdeel geparkeerd. De taakstelling komt voort uit de nota van wijziging 2005 (nl. motie-Verhagen).
- Het doorschuiven van het overschot 2004 (€ 46,2 miljoen) via de eindejaarsmarge naar 2005.
- Tenslotte zijn de middelen voor de archiefselectie/depot op dit artikelonderdeel geparkeerd (zie deel B: algemene toelichting: archiefselectie). De uitdeling van de geparkeerde middelen naar de verschillende beleidsterreinen wordt in de 2e suppletore begroting 2005 en de ontwerp-begroting 2006 verwerkt.

2.18 Bestuursdepartement

Budgettaire gevolgen

Budgettaire gevolgen artikel 18 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	141 300	- 1 724	- 1 149	138 427	- 12 940	- 14 716	- 14 716	-14 716
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	141 300	- 1 724	- 1 149	138 427	- 12 940	- 14 716	- 14 716	14 716
• Bestuursdepartement	107 170	- 1 724	19 729	125 175	- 5 990	- 13 881	-13 881	- 13 881
• Overige uitvoeringsorganisaties	104		0	104	0	0	0	0
• Uitvoeringsorganisaties onverdeeld	34 026		- 20 878	13 148	- 6 950	- 835	- 835	-835
Ontvangsten	975		0	975	0	0	0	0

Toelichting

Het artikelonderdeel «bestuursdepartement» is verhoogd met € 7 miljoen door een intertemporele compensatie van 2004 naar 2005 in verband met de vertraging van betaling van facturen, Schutte III en de opbouw reservering voor meubilair en hardware. Ook is het artikelonderdeel verhoogd met een bedrag van € 7,2 miljoen doordat voor geïntegreerd toezicht, Informatiebeleid en APK-PION met ingang van 2005 structurele bedragen worden overgeboekt van het artikelonderdeel «uitvoeringsorganisaties onverdeeld» naar het artikelonderdeel «bestuursdepartement». Van het artikelonderdeel «uitvoeringsorganisaties onverdeeld» worden de projectgelden van € 20,0 miljoen in 2005 en € 6,0 miljoen in 2006, voor servicegericht uitvoeren en geïntegreerd toezicht overgeboekt naar de betreffende beleidsartikelen als gevolg van een toerekening van de apparaatskosten aan de beleidsartikelen. Zie ook de algemene toelichting.

2.19 Inspecties

Budgettaire gevolgen

Budgettaire gevolgen artikel 19 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	45 879		1 148	47 027	719	719	719	719
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	45 879		1 148	47 027	719	719	719	719
Cultuurinspecties	1 270		1 265	2 535	1 365	1 365	1 365	1 365
Onderwijsinspectie	44 609		- 117	44 492	- 646	- 646	- 646	- 646
Ontvangsten	0		0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het artikelonderdeel Inspectie van het Onderwijs is verlaagd met een bedrag van € 0,1 miljoen, te weten:

- een verhoging van € 0,2 miljoen die via een intertemporele compensatie in 2005 ter beschikking komt in verband met een vertraging bij twee projecten (automatisering en schoolportretten);
- een verhoging van € 0,2 miljoen voor het ontwikkelen van een nieuw toezichtskader wettelijke taken kenniscentra in de BVE sector;
- een verlaging van € 0,2 miljoen in verband met een taakstelling professioneel inkopen;
- een verlaging van € 0,3 miljoen in verband met de beëindiging van de toezichtstaak op de cultuureducatie.

Het artikelonderdeel Cultuurinspecties is verhoogd met een bedrag van € 1,3 miljoen.

Reden hiervoor is de onlangs doorgevoerde fusie van de vier voorheen zelfstandig opererende erfgoedinspecties. De budgetten van de Rijksarchiefinspectie, de Rijksinspectie van de Archeologie, de Rijksinspectie voor de Monumentenzorg zijn nu toegevoegd aan de al op dit artikel geraamde budget van de Inspectie Cultuurbezit.

2.20 Adviesraden

Budgettaire gevolgen

Budgettaire gevolgen artikel 20 (x € 1 000)

	Stand ontwerp-begroting 2005	Mutaties nota van wijziging en amendement	Mutaties 1e suppletore begroting 2005	Stand 1e suppletore begroting 2005	Mutaties 2006	Mutaties 2007	Mutaties 2008	Mutaties 2009
Verplichtingen	6 791		693	7 484	- 26	- 26	- 26	- 26
Waarvan garantieverplichtingen								
Uitgaven	6 791		693	7 484	- 26	- 26	- 26	- 26
Onderwijsraad	2 613		- 6	2 607	- 6	- 6	- 6	- 6
Raad voor Cultuur	3 262		- 12	3 250	- 12	- 12	- 12	- 12
AWT	916		711	1 627	- 8	- 8	- 8	- 8
Ontvangsten	0		0	0	0	0	0	0

Toelichting

Het artikelonderdeel «adviesraden» is verhoogd met 0,7 miljoen. Dit bedrag is via de eindejaarsmarge 2004 toegevoegd aan de begroting 2005. Het betreft de bijdrage van EZ van € 0,7 miljoen aan de kosten van de Adviesraad voor Wetenschap en Technologie die per abuis in 2004 in plaats van 2005 is bijgeboekt.